

Kestävän kasvun avaimet käteen

Teknologiateollisuuden ehdotukset budjettiriiheen 2021

Suomen menestymisen mahdollisuudet koronakriisin jälkeen löytyvät kestävästi uudistuvasta teollisuudesta, osaamisesta ja innovaatioista sekä sektori- ja hallintorajat ylittävästä yhteistyöstä. Teknologia-alan yritykset pystyvät vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä (ks. [vähähiilisyystiekarttamme](#)) merkittävästi ja tarjoamaan samalla vientipotentiaalia vähäpäästöisen teknologian ja vähähiilituotteiden kehittämisen kautta kymmenien miljardien arvosta.

1. Talous tasapainoon ja vauhtia työllisyystoimiin

Suomen pitkäaikainen etu on, että julkiset tulot ja menot ovat tasapainossa. Talouden tasa-painottaminen edellyttää priorisointia menokehityksen sisällä, ei tasaista juustohöylää tai jatkuvaan veroasteen nostamista. Samalla meidän on kyettävä tehostamaan julkistaloutta hyödyntämällä mm. digitalisaation tuomat mahdollisuudet. Yhtä tärkeää on yritysten kasvun vauhdittaminen. Yksityinen sektori luo ne uudet työpaikat, joilla talous saadaan kuntoon. Kohdistetaan voimavaroja siis enemminkin koulutukseen, tutkimukseen ja investointien edistämiseen kuin vanhan vaalimiseen.

Edellytämme rakenteellisia uudistuksia sen sijaan, että työpaikkoja luotaisiin julkisia menoja lisäämällä. Hallitus voi vaikuttaa työllisyysratkaisuillaan siihen, kuinka pitkäkestoiseksi korona-ajan irtisanomiset ja lomautukset jäävät.

- Ansiosidonnainen työttömyysturva on porrastettava kannustavaksi.
- Pidättäydytään nostamasta työnantajakustannuksia ja laajennetaan paikallisen sopimisen mahdollisuuksia koskemaan kaikkia yrityksiä ja työntekijöitä.
- Toteutetaan työllistämistä edistäviä työlainsäädäntömuutoksia. Esimerkiksi määräaikaisten työsopimusten perusteiden helpottaminen ja lomautuslainsäädännön joustavoittaminen.
- Työllisyystoimien on perustuttava valtiovarainministeriön tuottamiin laskelmiin.
- Edistetään teknologianeuvottelukunnan raportin toimenpide-ehdotuksia ja varataan riittävät resurssit hankkeille, joilla tuetaan hallitusohjelman tavoitetta nostaa yksityisen ja julkisen sektorin teknologia- ja digitalisaatiokyvykkyyttä.

2. Suomi nousuun tutkimuksella ja innovaatioilla

Teollisuutemme uudistuminen ja työpaikkojen synty edellyttää panostuksia tutkimukseen ja innovaatioihin. Yksi euro julkista rahoitusta tuottaa yksityisiä investointeja kahdella eurolla. Vihreän siirtymän keinot ovat digitaalisia ja niiden käyttöönotto edellyttää investointeja, erityisesti dataosaamisen kehittämiseen. Olemme jääneet tällä saralla jälkeen kilpailijamais-tamme kuten Ruotsista ja Saksasta. Yhteiskunnassa vallitsee laaja tuki TKI-rahoituksen nostamiseksi siten, että saavutamme neljän prosentin tavoitteen vuoteen 2030 mennessä.

Tutkimuksen tasonnosto on välttämätöntä maailman parhaiden osaajien houkuttelemiseksi Suomeen. Meidän on pystyttävä rakentamaan vahvuusaloillamme maailmanluokan tutkimusekosysteemejä. Tähän päästään parantamalla yliopistojen työnjakoa, profiloitumista ja yritysyhteistyötä sekä huolehtimalla tutkimusinvestointien pitkäjänteisyydestä. Suomen tulee

myös systemaattisesti nostaa saantoaan EU:n TKI-puiteohjelmista ja sitä kautta vahvistaa suomalaisen TKI-toiminnan kansainvälisyyttä, kilpailukykyä ja vaikuttavuutta.

- Julkista TKI-rahoitusta on lisättävä vuosittain yli 150 miljoonalla eurolla. Rahoitus on toteutettava kehyksen sisällä viimeistään vuodesta 2023 eteenpäin. Etenkin Business Finlandin yrityksille suunnattua innovaatorahoitusta (BF-valtuus) on kasvatettava merkittävästi.
- T&K-verokannustin on laajennettava kattamaan yritysten oma toiminta ja TKI-toiminnan kulut (esim. palkat, laitteistokulut ja rakennukset sekä innovaatioiden testaamiseen ja kaupallistamiseen käytettävien laitteiden ja laitosten kuluja).
- Kohdennetaan T&K-rahoitusta korkeakouluja ja yrityksiä lähentäviin kumppanuksiin. Lisätään esimerkiksi työelämän tarpeisiin vastaavaa lyhytkestoista koulutustarjontaa.
- Innovaatorahoituksella voidaan kannustaa yrityksiä sekä korkeakouluja ja tutkimuslaitoksia yhteistyöhön. Näin luodaan vahvoja ja kansainvälisesti houkuttelevia osaamiskeskittymiä, esimerkiksi Business Finlandin veturiyrittäjäohjelman sekä PPP-kumppanuuksien välityksellä.
- Rakennetaan Suomesta viisaiden hankintojen edelläkävijä: painotetaan kuntien ja valtion ostamissa palveluissa ja tuotteissa innovatiivisuutta, kestävyyttä ja koko elinkaaristen kustannuksia. Luodaan hankintoihin valtakunnallinen riskienjakomalli.

3. Osaajapulaa pienemmäksi laadukkaammalla koulutuksella

Osaavan työvoiman löytäminen oli yritysten suurimpia kasvun esteitä jo ennen koronaa. Pandemiatilanne ei ole muuttanut tilannetta, sillä korkeamman osaamisen tarve kasvaa entisestään. Teknologiateollisuus työllistää 310 000 ihmistä ja vuoteen 2030 mennessä eläköityy 70 000 osaajaa. Samaan aikaan teknologia muuttaa työtä vaatiessa jokaisella koulutustasolla yhä korkeampaa osaamista. Useille eri toimialoille tarvitaan kymmeniä tuhansia uusia osaajia.

Suomen elpymistä tukeva yritysten kasvu edellyttää ulkomaisten osaajien maahantulon esteiden poistamista ja Suomen vetovoiman lisäämistä kansainvälisten osaajien kohde- maana. Hallitus asetti kevään kehysriihessä selkeän tavoitteen työperäisen maahanmuuton lisäämiseksi. Tavoitteen toteutumista on mitattava ja seurattava säännöllisesti eri hallinnon- aloilla. On aika poistaa lainsäädännölliset esteet osaajavirran tieltä.

- Turvataan koulutuksen laatu ja suunnataan uudet aloituspaikat osaajatarvealoille. Tekniikan alan korkeakoulutuksen opiskelijamäärien merkittävä kasvu on huomioitava rahoituksessa.
- Valmisteilla oleva kansallinen D-viisumi on laajennettava koskemaan erityisosaajien lisäksi opiskelijoita.
- Pilotoidaan ja otetaan nopeasti käyttöön uusi digitaalinen vahva tunnistaminen lupaprosessin alkuvaiheessa.
- Luodaan käytäntö, jossa sertifioidut työnantajat voivat saada kolmansista maista osaajia nopeutetulla menettelyllä.

4. Edistetään teollisuuden digivihreää siirtymää

Suomessa on merkittävää potentiaalia esimerkiksi vähähiilisuuden, kiertotalouden, datatalouden, tekoälyn, robotisaation ja 5G/6G-tekniikoiden kehittämisessä, akku- ja

vetyklusterien osaamisessa sekä kyberturvallisuuden eri toimialoilla. Potentiaali muuntuu aidoksi digivihreäksi kasvuksi vain, jos investoimme yritysten datavalmiuksiin sekä osaamiseen ja teemme näin Suomesta innovaatioihin ja investointeihin houkuttelevan toimintaympäristön.

Verotuksen on kannustettava investointeihin ja digivihreään kasvuun. Samalla on pidättäytyttävä nostamasta yritysten verotaakkaa – esimerkiksi kiristytvä verotus liikenteen ja logistiikan saralla tarkoittaa yritysten kohdalla usein leikkauksia investointeihin. Niin ikään sujuva ja ennakoitava luvitus edistäisi kasvua ja työllisyyttä.

- Säilytetään 60 milj. € rahoitus demonstraatio- ja pilottihankkeille vähähiilitiekarttojen toimeenpanoon aiempien strategialinjausten mukaisesti.
- Kohdennetaan kestävän kasvun ohjelman jatkuvan oppimisen rahoituksesta vähintään 20 milj. € tukemaan digitalisaatiota ja vihreää kasvua edistävää lyhytkestoista, räätälöityä ja työelämän tarpeisiin vastaavaa koulutustarjontaa, myös elpymispaketista rahoitettavat TKI-hankkeet huomioiden.
- Perustetaan valtakunnallinen lupa- ja valvontaviranomainen. Investointihankkeissa on edistettävä digitaalista yhden luukun periaatetta. Turvataan lisämäärärahat AVI-tasolle lupakäsittelyihin ja OM:n hallinnonalalle valitustuomioistuimiin.
- Käynnistetään PK-yritysten konkreettisia datavalmiuksia edistävä ohjelma, jotta yritykset pääsevät kiinni eurooppalaisiin verkostoihin
- Valtion toimilla edistetään verkon luotettavien käytäntöjen syntyä sekä yhteistä pohjaa yksityisen sektorin kanssa tehtävää kehittämistä varten.
- Tuetaan laajapohjaisten kumppanuuksien ja ekosysteemien syntymistä uusien teknologioiden hyödyntämisessä kaikilla aloilla.

Lisätiedot:

Toimitusjohtaja Jaakko Hirvola, puh. 0400 633 751

Viestintä- ja yhteiskuntasuhdejohtaja Anna Ranki, puh. 050 383 8797